

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	ความพึงใจในสุขภาพ และความเต็มใจจ่ายค่ารักษาพยาบาลสำหรับโรคติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนของผู้ป่วยในจังหวัดเชียงใหม่	
ชื่อผู้เขียน	นางสาว ชิดศุภางค์ ตัจฉนิกุล	
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต		
คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ	อาจารย์ ดร. สังคม สุวรรณรัตน์	ประธานกรรมการ
	ผศ. ดร. ศศิเพ็ญ พวงสายใจ	กรรมการ
	ผศ. ดร. ประเสริฐ ไชยทิพย์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง “ความพึงใจในสุขภาพและความเต็มใจจ่ายค่ารักษาพยาบาลสำหรับโรคติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนของผู้ป่วยในจังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อวัดระดับของความพึงใจในสุขภาพและความเต็มใจจ่ายค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วยโรคติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบน (2) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงใจในสุขภาพและความเต็มใจจ่ายค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วยโรคติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบน และ 3) เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเต็มใจจ่ายค่ารักษาพยาบาล สำหรับกลุ่มโรคติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบน วิธีการศึกษาเป็นการสำรวจภาคตัดขวางในระยะเวลา 12 สัปดาห์ สุ่มตัวอย่างแบบกำหนดเป้าหมายจากผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ได้จำนวน 170 ราย การวัดค่าความพึงใจในสุขภาพใช้วิธี Standard Gamble และ Time Trade Off ร่วมกัน การวัดมูลค่าความเต็มใจจ่ายค่ารักษาพยาบาลใช้วิธี Bidding Games และในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ใช้สมการถดถอยเชิงเส้น

ผลการศึกษาพบว่า จากผู้ป่วยกลุ่มตัวอย่างซึ่งร้อยละ 82.35 มีช่วงอายุระหว่าง 16 – 35 ปี ค่าความพึงใจในสุขภาพเฉลี่ยของผู้ป่วยโรคติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนเท่ากับ 0.72279 (ค่าอยู่ระหว่าง 0-1) โดยจะมีค่าลดลงเมื่ออายุมากขึ้น รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนสูงขึ้น หรือเมื่อความรุนแรงของโรคมียากขึ้น มูลค่าความเต็มใจจ่ายค่ารักษาพยาบาลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 489.30 บาท และจะมีค่าสูงขึ้นเมื่อความรุนแรงของโรคมียากขึ้น

ค่าความพึงใจในสุขภาพมีผลต่อมูลค่าความเต็มใจจ่ายค่ารักษาพยาบาลในทิศทางตรงกันข้าม นั่นคือ ถ้าผู้ป่วยมีความพึงใจในสุขภาพน้อย ก็จะมีค่าความเต็มใจจ่ายค่ารักษาพยาบาลมาก

ปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อมูลค่าความเต็มใจจ่ายค่ารักษาพยาบาลสำหรับโรคติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบน พบว่า ความเต็มใจจ่ายค่ารักษาพยาบาลจะมากขึ้นเมื่อ รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนเพิ่มขึ้น ขนาดของครัวเรือนเล็กลง มีความรีบเร่งที่ต้องการหายสนิทจากโรครภายใน 1 วัน และค่ารักษาตามจริงทั้งหมดที่ผู้ป่วยรับทราบสูง

ผลการศึกษาได้ “ราคาเสนอแนะ” ของการรักษาโรคติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบผู้ป่วยนอก ควรอยู่ภายใต้งบประมาณ 489.30 บาท การพัฒนาประสิทธิภาพของยาหรือวิธีการรักษาอื่นให้ผู้ป่วยหายสนิทจากโรครภายใน 1 วัน จะได้มูลค่าความเต็มใจจ่ายค่ารักษาเพิ่มขึ้นอีกมาก ค่าประมาณของความเต็มใจจ่ายสำหรับบริการการรักษาโรคติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนแบบผู้ป่วยนอกของประเทศมีมูลค่าทางเศรษฐกิจในขนาดที่ไม่อาจละเลยได้

ขณะที่เทคโนโลยีทางการแพทย์ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว จนค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลสูงเกินการขยายตัวทางเศรษฐกิจของทุกประเทศ แนวโน้มการพัฒนาสุขภาพจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจระดับบริการสุขภาพที่เหมาะสมกับรายได้ของตนและของประเทศชาติ การประเมินความพึงใจในสุขภาพและความเต็มใจจ่ายค่ารักษาพยาบาลเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาระบบบริหารสุขภาพให้พอดีกับระดับความพอใจของผู้บริโภค และความจำกัดด้านเงินทุนที่ใช้ในการรักษา

Independent Study Title	Health Status Preferences and Willingness to Pay for Upper Respiratory Tract Infection of Patients in Chiang Mai Province	
Author	Miss Chidsupang Tachneekul, M.D.	
M. Econ.	Economics	
Examining Committee	Dr. Sangkom Suwannarat	Chairperson
	Assist. Prof. Dr. Sasipen Phuangsaichai	Member
	Assist. Prof. Dr Prasert Chaitip	Member

ABSTRACT

The objective of this study, “Health Status Preferences and Willingness to Pay for Upper Respiratory Tract Infection of Patients in Chiang Mai Province” are: 1) to measure the level of health status preferences and willingness to pay for upper respiratory tract infection of patients; 2) to analyze the relationship between the health status preferences and the willingness to pay of upper respiratory tract infection patients; and 3) to investigate the independent factors influencing the willingness to pay for the treatment of upper respiratory tract infection. Study method was a cross-sectional survey within a 12-week period using a purposive sampling of 170 out-hospital patients from a private hospital in Chiang Mai. Health status preferences were scored by the Standard Gamble and Time Trade Off methods. The willingness to pay was measured by the Bidding Games method. The relationships were analyzed by Linear Regression techniques.

The samples were largely composed of patients in the 16-35 years of age range. There was a high average health status preference score of 0.72279 (range 0-1). The level of health status preferences declined when the patient’s age increased, the average family income increased or the severity of diseases increased. The average willingness to pay for being cured was 489.30 baht and had direct association with the severity of disease.

Health status preferences had inverse relationship with willingness to pay. The other factors influencing the high willingness to pay for the treatment of upper respiratory tract infection in the study model were high family income, low number of family members, the desire to be cured in 1 day and the acknowledgment of the high total expenditure.

The results connoted that the “suggested price” for the outpatient treatment of upper respiratory tract infection should not be more than 489.30 baht. Any new challenging treatments that expedite the cure in 1 day would have much more value-added price. The estimation of the national willingness to pay for the outpatient treatment of upper respiratory tract infection showed a significant economic value.

Medical technology has rapidly advanced until the health care expenditure grows at a much faster pace than the economy growth as a whole. The ensuing trends of health management need the participation of individuals to decide what levels of health services are appropriate with personal and national income. The measurement of health status preferences and willingness to pay for the cost of treatment are methods of health service development that help optimize technologies available at the level of consumer’s desire and the budget constraint.